

NHIỆT LIỆT HƯỚNG ỨNG NGÀY KHÍ TƯỢNG THẾ GIỚI 23-III-1983 :

NGƯỜI QUAN TRÁC VIÊN

Nguyễn Việt Phở - Phó Tổng cục trưởng KTTV

TỔ chức khí tượng thế giới đã đánh giá vai trò, vị trí của người quan trắc khí tượng thủy văn : "Trong số những người phục vụ nhân loại với một sự hy sinh quên mình nổi bật (thường người ta hay ca ngợi các nữ y tá), những anh hùng vô danh của ngành Khí tượng thủy văn - các quan trắc viên bình thường - cũng xứng đáng được sự công nhận và lòng biết ơn của chúng ta về sự hy sinh tận tụy tuyệt đối cho nhiệm vụ của mình".

Cũng vì lý do đó mà chủ đề được chọn để kỷ niệm ngày khí tượng thế giới năm nay 23-III-1983 là : "Người quan trắc khí tượng thủy văn". Đây là một vinh dự và niềm tự hào cho đội ngũ quan trắc viên trên toàn thế giới và trong nước ta.

Thật vậy, nhìn lại lịch sử phát triển của Ngành khí tượng thủy văn Việt nam trong gần 30 năm công tác quan trắc thu thập số liệu về các yếu tố khí tượng thủy văn phục vụ cho dự báo khí tượng thủy văn phòng chống thiên tai cũng như qui hoạch thiết kế, thi công và quản lý các công trình công, nông nghiệp, giao thông vận tải, quốc phòng đã có những đóng góp đáng kể. Khi hòa bình lập lại năm 1954 chúng ta tiếp quản một cơ sở hầu như chưa có gì và phải bắt đầu từ đầu. Đến nay, trên toàn quốc đã có 438 trạm khí tượng thủy văn các loại, tiến hành nhiều hạng mục và yếu tố như khí tượng bề mặt, khí hậu, khí tượng nông nghiệp, bức xạ, radar, vô tuyến thám không, thu ảnh mây vệ tinh, mưa, mực nước, lưu lượng nước, hêa nước, độ mặn, độ chua, cát bùn, lòng sông, bốc hơi mặt nước trên hồ, hải văn, nhiễm bẩn nước và không khí ...

Thực hiện chức năng điều tra cơ bản các điều kiện và tài nguyên nước, khí hậu, nắm các qui luật tồn tại và vận động của các yếu tố thuộc thủy quyển và khí quyển trên lãnh thổ Việt nam, tính toán và dự báo chính, lưới trạm các loại của ngành còn phải tiếp tục phát triển nhất là đối với các vùng lãnh thổ phía nam, vùng lãnh hải rộng lớn, nơi mà số lượng trạm điểm điều tra quan trắc còn quá thưa.

Lực lượng cán bộ, công nhân không ngừng lớn mạnh với đà phát triển của công tác điều tra cơ bản, nghiên cứu khoa học và phục vụ khí tượng, thủy văn, hải văn.

Từ chỗ lực lượng cán bộ, công nhân hầu như chưa có gì, đến nay toàn Ngành đã có 4 giáo sư cấp I, 40 phó tiến sĩ, 731 kỹ sư và đại học, 1 200 trung cấp và trên 1 000 sơ cấp, công nhân. Lực lượng trực tiếp làm quan trắc trên mạng lưới hầu hết là sơ cấp, công nhân, trung cấp và một số kỹ sư, chiếm khoảng 2/3 quân số của Ngành. Mạng lưới trạm của chúng ta phân bố rải rác khắp các vùng của đất nước, từ biên giới nội các đến hải đảo xa xôi, hẻo lánh, điều kiện khí hậu khắc nghiệt, có lúc bão tố trên 120 km/giờ, lũ lớn với cường suất trên 5 - 6 m/s, cây cối lao vun vút vô cùng nguy hiểm, điều kiện sinh hoạt nhiều khó khăn, nhà cửa tạm bợ, nhưng các quan trắc viên của chúng ta, những chiến sĩ thầm lặng, kiên trì bám trạm, chấp hành qui trình, qui phạm quan trắc và điện báo các số liệu kịp thời, liên tục và chính xác cho các trung tâm dự báo quốc gia và quốc tế. Trong những năm chống chiến tranh phá hoại của giặc Mỹ, các trạm của chúng ta là mục tiêu đánh phá của địch. Có những trạm bị đánh

bom đi lại nhiều lần, địch có thể làm sập nhà, hư hỏng công trình nhưng không hề làm nhụt ý chí của người chiến sĩ quan trắc, chuỗi số liệu của chúng ta vẫn bất chấp liên tục và trong điều kiện nguy hiểm như vậy, có những đồng chí quan trắc đã hy sinh anh dũng, nêu cao tấm gương anh dũng tận tụy vì sự nghiệp khí tượng thủy văn Việt Nam.

Và ngày nay khối lượng tương đối lớn về số liệu, tài liệu điutra cơ bản khí tượng, thủy văn hải văn đã chính lý lưu trữ tại Tổng cục là những chất liệu vô cùng quý giá, có ý nghĩa quyết định đối với công tác nghiên cứu qui luật của Ngành phục vụ đắc lực cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Hưởng ứng ngày khí tượng thế giới 23-III-1983 mà chủ đề là người quan trắc, toàn Ngành chúng ta hãy có những hoạt động thiết thực, một mặt, biểu dương công lao đóng góp của anh chị em quan trắc, mặt khác cải thiện điều kiện làm việc, sinh hoạt đời sống cho anh chị em. Tất cả cán bộ bất cứ ở cương vị công tác nào như nghiên cứu khoa học và phục vụ, chúng ta đều ý thức được rằng những thành tích mà chúng ta đạt được trong phục vụ kịp thời các hoạt động của xã hội trên các mặt trận nông nghiệp, công nghiệp, giao thông vận tải, hàng không, hàng hải, năng lượng, du lịch, đấu khí, khai thác và bảo vệ tài nguyên nước, khí hậu ... đều có sự đóng góp to lớn, không thể thiếu được của đội ngũ quan trắc viên của chúng ta.

Nghĩ đến đội ngũ quan trắc viên của Ngành, chúng ta nghĩ ngay đến hệ thống chế độ chính sách cần có để bảo đảm điều kiện lao động, đời sống vật chất và tinh thần phù hợp với công tác của anh chị em nhằm mục đích giữ vững và nâng cao chất lượng của công tác điutra cơ bản của mạng lưới và các đoàn, đội điutra khảo sát khí tượng thủy văn. Đội ngũ quan trắc viên của Ngành ta phát triển như vậy là khá nhanh nhưng việc nghiên cứu hệ thống chính sách đối với anh chị em làm còn chắp vá chưa theo kịp với tình hình thực tế hoạt động của mạng lưới và yêu cầu của phát triển. Chúng ta cần nhanh chóng khắc phục thiếu sót này. Trước hết, cần hệ thống hóa các chính sách, chế độ đã ban hành, đồng thời, tiến hành điutra cơ bản điều kiện tự nhiên, điều kiện công tác, tình hình sinh hoạt của các loại trạm, các ý kiến phát biểu về chế độ chính sách đã ban hành những ưu, nhược điểm thiếu sót và kiến nghị sửa đổi, bổ sung. Trên cơ sở đó đưa ra một chương trình xây dựng hệ thống chính sách đồng bộ từ khâu phân vùng, phân loại trạm, bố trí cán bộ, quan trắc viên, tiêu chuẩn xây dựng, trang bị, bao gồm công trình nhà cửa, máy móc, trang bị bảo hộ lao động, lương bổng và các loại phụ cấp, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, trách nhiệm, khen thưởng, kỷ luật v.v...

Kế hoạch hóa công tác xây dựng chính sách của Ngành nhất là đối với quan trắc viên là một yêu cầu bức thiết. Nó là một quá trình phức tạp khá khăn đòi hỏi chuyên trách, đồng thời có sự tham gia rộng rãi của lực lượng quan trắc viên. Chúng ta cũng tránh tư tưởng cầu toàn mà cần mạnh dạn xây dựng, thực hiện, đồng thời định kỳ rút kinh nghiệm, không ngừng bổ sung, sửa chữa làm cho hệ thống chính sách ngày càng hoàn thiện, đồng viên được đội ngũ quan trắc viên không ngừng phấn đấu vì sự nghiệp của Ngành ta./.